

Socialdepartementet

103 33 Stockholm

Försäkringskassans budgetunderlag för åren 2019–2021

Försäkringskassan lämnar härmed budgetunderlag för perioden 2019–2021 enligt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Budgetunderlaget innehåller förslag till finansiering av Försäkringskassans verksamhet samt sakanslag för de delar av socialförsäkringen och andra förmåner och ersättningar som enligt lag eller förordning ska administreras av Försäkringskassan.

Försäkringskassan lämnar budgetunderlaget i fasta priser enligt Ekonomistyrningsverkets (ESV) föreskrifter till 9 kap. 3 §. För löpande priser se utgiftsprognoserna som lämnas enligt angivna datum i myndighetens årliga regleringsbrev.

Försäkringskassan ser ett behov av ytterligare finansiering för åren 2019 och framåt utöver angivna ramar enligt budgetproposition för 2018. Detta på grund av följande verksamheter och ambitionshöjningar:

- Införandet av de två nya förmånerna omvårdnadsbidrag och merkostnadsersättning från den 1 november 2018. Enligt särskild skrivelse 2017-11-02 som svar på delning av lagrådsremiss Reformerade stöd till personer med funktionsnedsättning.
- Ökade volymer inom flertalet av förmånerna inom familjeområdet på grund av att fler barn föds.
- Ökade volymer för att utreda försäkringstillhörighet som innebär att alla barn som invandrat till Sverige ska utredas och registreras i våra register.
- Uppdraget gällande samordnad och säker statlig IT-drift enligt delredovisning dnr 046278-2017.
- Försäkringskassan har för avsikt att höja ambitionerna i kontrollverksamheten för att minska antalet felaktiga utbetalningar och att motverka brottsligt utnyttjande av socialförsäkringen. Vi avser återkomma med en särskild skrivelse under våren 2018.
- Tillkommande uppdrag med anledning av Åtgärdsprogram 3.0 – Regeringens initiativ för en trygg sjukförsäkring med människan i centrum. Vi avser återkomma med en särskild skrivelse under våren 2018.
- Försäkringskassans uppdrag enligt regleringsbrev 2018 avseende det civila försvaret.

Beslut i detta ärende har fattats av Försäkringskassans styrelse den 16 februari.

Ann-Marie Begler
Generaldirektör

Hanna Palmquist
Verksamhetsexpert Ekonomi

Innehåll

1	Verksamhetens inriktning för perioden	4
1.1	Försäkringskassans inriktning.....	4
1.2	Utmaningar under perioden	4
1.2.1	Fortsatta utmaningar med att åstadkomma en väl fungerande sjukskrivningsprocess	4
1.2.2	Förbättrad kvalitet och kontroll	5
1.2.3	Fortsatt digitalisering	5
1.2.4	Medarbetarfokus	6
1.3	Övrig information	6
1.3.1	Samordnad och säker statlig IT-drift	6
1.3.2	Reformerade stöd till personer med funktionsnedsättning, nya reformer omvårdnadsbidrag och merkostnadsersättning	6
1.3.3	Servicekontor	7
1.3.4	Civila försvaret	7
2	Finansieringsöversikt.....	8
2.1	Sakanslag.....	9
2.2	Förvaltningsanslaget	10
2.3	Avgiftsbelagd verksamhet	11
2.3.1	Administration av statlig fordran	11
2.3.2	Ersättning från försvaret	11
2.3.3	Ersättning från affärsdrivande verk	11
2.3.4	Intäkter från Pensionsmyndigheten	11
2.3.5	EESSI	11
2.3.6	Övrig information	12
2.4	Övriga intäkter som disponeras	12
2.4.1	Avgiftsintäkter § 4	12
3	Investeringar	12
3.1	Verksamhetsinvesteringar.....	12
3.2	Låneram, avskrivningar och räntor.....	13
3.3	Investeringar över 20 miljoner kronor	13
4	Övrigt.....	14
4.1	Lokalbehov	14
4.2	Räntekonto med kredit och annan kredit i Riksgäldskontoret.....	14
4.3	Anslagskredit på ramanslag	14

1 Verksamhetens inriktning för perioden

1.1 Försäkringskassans inriktning

Försäkringskassans inriktning som beslutades 2016 ligger fast. Inriktningen är myndighetens långsiktiga plan fram till 2021 och uttrycker våra fokusområden; *rättssäkerhet, service och produktivitet*. Försäkringskassans verksamhet ska vara effektiv och rättssäker samt präglas av god service och hög tillgänglighet. Socialförsäkringen ska tillämpas med hög kvalitet så att den enskilde får rätt ersättning i tid.

Rättssäkerhet innebär att Försäkringskassan ska ha en korrekt och enhetlig rättstillämpning samt att handläggningen sker skyndsamt utan att rättssäkerheten åsidosätts. Rättslig kvalitet är ett särskilt prioriterat område. Myndighetens verksamhet ska även präglas av god service och hög tillgänglighet. Detta gäller digitala tjänster, telefoni och fysiska möten.

För att på lång sikt vidmakthålla en ekonomi i balans, som innebär att vi finansierar den löpande verksamheten utan att utnyttja anslagskrediten, krävs en positiv produktivitetsutveckling. För att uppnå detta över tid behöver myndigheten fortsätta utvecklingen av automatiserade produktionsprocesser och fler digitala tjänster.

1.2 Utmaningar under perioden

1.2.1 Fortsatta utmaningar med att åstadkomma en väl fungerande sjukskrivningsprocess

Inför verksamhetsåret 2016 tilldelades Försäkringskassan 250 miljoner kronor. Resurserna skulle användas för att ge myndigheten förutsättningar att åstadkomma en väl fungerande sjukskrivningsprocess. Försäkringskassan skulle höja kvaliteten i handläggningen av sjukförsäkringsärenden genom att stärka den försäkringsmässiga tillämpningen¹.

För att uppnå detta prioriterades arbetet med att förbättra kvaliteten i utredning och bedömning av arbetsförmåga vid dag 90 och dag 180 i rehabiliteringskedjan. Vi hade också som ambition att öka andelen genomförda bedömningar i tid enligt rehabiliteringskedjans tidsgränser. Att genomföra bedömningarna i tid innebär ökad aktivitet i sjukfallen i form av kontakter med den försäkrade och aktörer såsom arbetsgivare, hälso- och sjukvården och Arbetsförmedlingen.

Det framgår i resultatredovisningen i myndighetens årsredovisning 2017 att resursförstärkningen och prioriteringarna har gett effekt. Andelen genomförda bedömningar i tid enligt rehabiliteringskedjan utvecklas positivt och allt fler

¹ PROP. 2015/16:1 UTGIFTSOMRÅDE 10.

återgår i arbete. Men resultaten måste förbättras ytterligare. Sjukpenningtalet och utgifterna för sjukpenningen minskar, vilket till största delen beror på att sjukfallen blir kortare, men även att inflödet och antalet startade sjukfall har minskat. Inflödet beräknas minska något även under 2018 för att sedan stabiliseras. Det är dock uppenbart att för att uppnå en väl fungerande sjukskrivningsprocess, så kvarstår det ett långsiktigt förbättringsarbete med stabila ekonomiska förutsättningar. Antalet årsarbetskrafter inom sjukförsäkringen har förstärkts sedan medelstillskottet och vi bedömer att denna nivå är nödvändig för att på sikt kunna uppnå regeringens mål inom sjukförsäkringen.

Därutöver har myndigheten fått nya uppdrag med anledning av Åtgärdsprogram 3.0 – Regeringens initiativ för en trygg sjukförsäkring med människan i centrum. De ekonomiska konsekvenserna av dessa uppdrag avser vi redogöra för i särskild skrivelse under våren 2018.

1.2.2 Förbättrad kvalitet och kontroll

Inom handläggningen av assistansersättning ska Försäkringskassan utföra effektiva och träffsäkra kontroller för att motverka överutnyttjande och brottsligt utnyttjande. För att nå de uppsatta målen krävs att vi förbättrar kvaliteten i våra utredningar och beslut. Det är i dagsläget för tidigt att se tillräckliga effekter av insatserna inom assistansersättningen, men kvaliteten i handläggningen utvecklas positivt. Aktiviteterna i myndighetens framtagna handlingsplan genomförs enligt tidplan. Handläggningen av assistansersättning kommer att vara en fortsatt utmaning under budgetperioden på grund av förmånens komplexitet.

Försäkringskassan har även ett fokus på att minska felaktiga utbetalningar och att motverka brottsligt utnyttjande av socialförsäkringen. En väl fungerande kontrollkedja från upptäckt till åtgärd är viktig för förtroendet och tilliten till välfärdssystemet. Under budgetperioden har vi för avsikt att höja ambitionerna genom satsningar på bland annat utökad kontrollverksamhet och ändrad beloppsgräns för utredning av återkrav. Den ökade ambitionsnivån kommer, i ett kortare perspektiv, ge konsekvenser i form av fler återkrav och fordringar vilket kräver mer resurser. På längre sikt kan våra insatser komma att minska utgifterna för sakanslagen genom att rätt person får rätt ersättning. Försäkringskassan avser återkomma med en särskild skrivelse under våren 2018.

1.2.3 Fortsatt digitalisering

Utvecklingen inom digitalisering genomsyrar hela samhället och bedöms ofta vara den enskilt största förändringsfaktorn i samhället. För att bli framgångsrik inom digitaliseringsområdet krävs helhetsgrepp och långsiktighet. Försäkringskassan har jobbat i många år med att utveckla digitala tjänster och har inom områden som exempelvis föräldraförsäkringen uppnått en hög digitaliserings- och automatiseringsgrad. För att kunna ta ytterligare steg i utvecklingen krävs investeringar inom bland annat IT-infrastrukturen. Försäkringskassan kommer de närmaste åren göra satsningar för att etablera en

ny målplattform för att bättre kunna möta kraven på en ökad digitalisering. Den nya plattformen kommer bland annat innebära att systemet byggs i mindre block. Det ökar flexibiliteten och möjliggör automatisering och digitalisering, utan att behöva utveckla och implementera i stora och komplexa projekt.

1.2.4 Medarbetarfokus

En förutsättning för att Försäkringskassan ska kunna nå de uppsatta målen är att våra medarbetare har rätt kompetens och en bra arbetsmiljö som bland annat skapas genom balans mellan uppdrag och kapacitet. Arbetet med att minska den interna sjukfrånvaron indikerar på ett förbättrat resultat, men det återstår mycket arbete för nå de uppsatta målen. Cheferna spelar en avgörande roll för sjukfrånvaron, personalomsättningen och för att verksamheten ska hålla hög kvalitet och vara effektiv. Därför fokuserar Försäkringskassan på att stärka chefernas förmåga att agera, bland annat utifrån den fastställda chefsrollen och genom tydligare mål- och resultatstyrning.

1.3 Övrig information

1.3.1 Samordnad och säker statlig IT-drift

Regeringen har gett Försäkringskassan uppdraget att 2017 – 2020 erbjuda samordnad och säker IT-drift för myndigheter (Fi2017/03257/DF). Uppdraget innebär att Försäkringskassan ska identifiera och erbjuda lämpliga funktioner för samordning av IT-drift till de myndigheter som ingår i samarbetet. Lämpliga funktioner kan till exempel vara gemensamma fysiska säkra ytor för IT-drift, viss eller mer omfattande gemensam IT-drift och/eller applikationsdrift.

Enligt uppdraget ska verksamheten avgiftsfinansieras. I delredovisningen som Försäkringskassan lämnat till regeringen (dnr 046278-2017) anges att särskilda medel bör tillföras för att samverkan ska kunna realiseras. Detta gäller under faserna *planera och bygga*, under *uppbyggnad av gemensamma förmågor* samt för *inledande av samverkan* med små myndigheter som i förhållande till sin IT-budget kan få orimliga kostnader vid införande av en för tidig avgiftsfinansierad modell.

1.3.2 Reformerade stöd till personer med funktionsnedsättning, nya reformer omvårdnadsbidrag och merkostnadsersättning

Regeringen har beslutat om en lagändring som innebär att två nya förmåner, omvårdnadsbidrag och merkostnadsersättning införs den 1 november 2018. De nya förmånerna ska ersätta vårdbidrag och handikappersättning för att åstadkomma ett mer sammanhållet system för ersättning till personer med funktionsnedsättning. De nya förmånerna ska kompensera för merkostnader som en person har med anledning av sin eller sitt barns funktionsnedsättning, och underlätta för dessa personer att delta i arbetslivet och i samhället i övrigt.

Regeringen bedömer att lagändringar inte kommer att leda till några framtida kostnadsökningar för Försäkringskassan. Men myndigheten delar inte regeringens bedömning utan vidhåller att lagändringen medför betydande

utvecklings- och införandekostnader under 2018 samt framtida ökade handläggningskostnader efter ikraftträdandet, bland annat i form av IT-stöd för att undvika manuell handläggning, vilket också genererar ökade kostnader.

1.3.3 Servicekontor

Regeringen har gett en särskild utredare uppdraget att analysera och föreslå hur vissa statliga myndigheters lokala serviceverksamheter kan organiseras på ett sammanhållet sätt. Syftet är att säkerställa och stärka tillgången till grundläggande statlig service i hela landet. Utgångspunkten är att Statens servicecenter, från och med den 1 januari 2019, ska ansvara för en samlad organisation för lokal statlig service.

För att ytterligare stärka den lokala servicen har Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten och Skatteverket fått i uppdrag att till sista juni 2018 etablera tio nya servicekontor. De tio nya servicekontoren ska etableras i socialt utsatta områden och i landsbygdsregioner som i dag saknar servicekontor. För detta investerar regeringen 80 miljoner kronor 2018 (varav 33 miljoner kronor tillförs Försäkringskassan), en satsning som sedan ökas till 185 miljoner kronor fullt utbyggt 2021. Det finns oklarheter när det gäller övergången till Statens servicecenter, ett exempel är hur Försäkringskassans fortsatta uppdrag angående kompetensförsörjning ska finansieras.

1.3.4 Civila försvaret

Enligt övriga uppdrag i Försäkringskassans regleringsbrev 2018 har myndigheten ett ansvar för planering av det civila försvaret. Detta innebär till exempel att myndigheten, i såväl höjd beredskap, som i krig, ska kunna fortsätta utföra vårt uppdrag.

Försäkringskassan uppskattar behovet av ytterligare medel på 20 miljoner kronor årligen för åren 2019-2021 för att möta kraven som det civila försvaret ställer². För 2018 har vi ansökt om medel från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap på 30 miljoner kronor. Behovet har inte tillgodosetts i sin helhet och Försäkringskassan har fortsatt behov av 25 miljoner kronor för 2018. På längre sikt avgörs Försäkringskassans behov av medel av vilka kostnader myndigheten tar som enskild aktör och vilka kostnader som kan samfinansieras eller finansieras med särskilda medel.

² Medlen behövs bland annat för att säkra robust IT-drift under störda förhållanden, höjd förmåga att verka och lösa uppdraget även vid störningar i elsystemet (reservkraft), redundant hantering för utbetalningar till Försvarsmakten och reservhantering av utbetalningar.

2 Finansieringsöversikt

Beräknat anslagsbehov för finansiering 2019–2021.

Förslag till finansiering. Belopp i tusentals kronor. Beräkning 2019-2021 är omräknat i 2018 års prisnivå (KPI).

	2017	2018	2019	2020	2021
	Utfall	Prognos	Beräkning	Beräkning	Beräkning
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg					
1:4 ap.1 Statligt tandvårdsstöd	5 773 381	6 413 800	6 619 920	6 569 938	6 540 901
1:6 ap.27 Statlig ålderspensionsavgift för smittbärandepennning	187	174	375	585	714
1:7 ap.1 Sjukvård i internationella förhållanden	432 975	463 135	450 949	446 575	443 321
4:3 ap.1 Bilstöd till personer med funktionsnedsättning	162 445	264 084	235 942	196 026	184 463
4:4 ap.1 Kostnader för statlig assistansersättning	23 309 662	24 246 413	23 923 225	23 811 102	23 758 944
Summa	29 678 650	31 387 606	31 230 410	31 024 226	30 928 343
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning					
1:1 ap.5 Boendetillägg	127 087	127 622	146 272	158 794	168 460
1:1 ap.8 Sjukpenning respektive rehabiliteringspenning i särskilda fall	98 633	150 582	163 363	170 720	176 824
1:1 ap.15 Närståendepennning	174 064	178 189	176 384	173 377	170 847
1:1 ap.16 Statlig ålderspensionsavgift för närståendepennning	19 000	16 000	16 465	15 816	17 592
1:1 ap.19 Rehabiliteringspenning	959 719	989 667	950 994	919 069	899 025
1:1 ap.17 Statlig ålderspensionsavgift för rehabiliteringspenning	150 000	98 000	54 275	20 509	76 795
1:1 ap.20 Arbetshjälpmedel	165 846	155 100	155 590	154 954	154 562
1:1 ap.21 Sjukpenning	32 313 945	30 428 342	29 239 297	28 257 703	27 641 458
1:1 ap.18 Statlig ålderspensionsavgift för sjukpenning	3 665 000	3 542 000	2 558 439	2 479 639	2 460 493
1:2 ap.5 Aktivitets- och sjukersättningar m.m.	35 832 898	34 766 073	33 096 177	31 131 282	29 589 095
1:2 ap.8 Statlig ålderspensionsavgift för aktivitets- och sjukersättningar	6 876 000	6 176 000	5 517 656	5 153 966	4 756 652
1:2 ap.6 Bostadstillägg till personer med aktivitets- och sjukersättningar	4 948 897	5 112 589	4 942 499	4 709 121	4 482 975
1:2 ap.7 Kostnader för vissa personer med aktivitets- och sjukersättningar	30 697	29 571	28 792	26 502	24 412
1:3 ap.1 Handikappersättningar	1 349 933	1 369 000	1 368 133	1 363 327	1 374 504
1:4 ap.5 Arbetskadeföränta	2 781 499	2 665 883	2 528 044	2 370 946	2 245 123
1:4 ap.4 Statlig ålderspensionsavgift för arbetsskadeföränta	226 000	213 000	215 529	203 806	191 798
1:5 ap.3 Ersättning inom det statliga personskadeskyddet	36 512	36 695	34 384	32 011	29 871
1:5 ap.4 Statlig ålderspensionsavgift för ersättning inom det statliga personskadeskyddet	829	895	1 280	1 540	1 563
1:6 ap.3 Finansiell samordning genom samordningsförbund	326 515	339 000	331 520	322 068	313 564
1:6 ap.4 Medicinsk service	52 923	55 000	53 786	52 253	50 873
1:6 ap.5 Rehabiliteringsinsatser i samarbete mellan FK och Arbetsförmedlingen	697 315	691 000	693 357	673 588	655 803
1:6 ap.8 Arbetsplatsnära stöd	67 590	118 000	115 396	112 106	109 146
1:6 ap.9 Försäkringsmedicinska utredningar	246 301	250 000	244 484	237 513	231 242
1:6 ap.10 Bidrag till hälso- och sjukvården	1 320 950	1 442 252	1 412 140	1 371 877	1 335 655
1:7 ap.1 Ersättning för höga sjuklönekostnader	889 829	901 000	881 121	855 998	833 397
2:1 ap.1 Förvaltningsanslag	8 443 768	8 863 130	8 944 608	8 831 596	8 670 559
Summa	101 801 750	98 714 590	93 869 985	89 800 081	86 662 290
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn					
1:1 ap.1 Allmänt barnbidrag	23 647 782	27 911 738	28 512 830	28 157 475	27 865 560
1:1 ap.2 Flerbarnstillägg	3 402 211	3 464 456	3 445 803	3 402 858	3 367 580
1:1 ap.3 Förlängt barnbidrag	220 272	264 838	270 653	269 408	267 230
1:1 ap.4 Tilläggsbelopp vid familjeförmån	17 062	17 015	16 640	16 165	15 738
1:2 ap.1 Jämställdhetsbonus	26 632	-	-	-	-
1:2 ap.9 Föräldrapennning	30 688 176	31 733 789	32 163 760	32 492 383	33 081 471
1:2 ap.4 Statlig ålderspensionsavgift för föräldrapennning	2 875 213	3 094 486	3 135 056	3 263 087	3 246 873
1:2 ap.11 Tillfällig föräldrapennning	6 884 794	7 250 703	7 469 983	7 623 625	7 815 943
1:2 ap.8 Statlig ålderspensionsavgift för tillfällig föräldrapennning	678 893	710 650	743 031	757 394	838 311
1:2 ap.12 Graviditetspenning	617 734	633 290	646 673	655 899	666 643
1:2 ap.10 Statlig ålderspensionsavgift för graviditetspenning	66 537	63 533	64 141	57 144	63 849
1:3 ap.1 Underhållsstöd	2 520 561	2 774 954	2 809 224	2 621 684	2 476 980
1:4 ap.1 Adoptionsbidrag	15 580	19 395	19 070	18 526	18 037
1:6 ap.4 Vårdbidrag för funktionshindrade barn	3 575 866	3 782 358	3 996 821	4 171 462	4 389 450
1:6 ap.3 Statlig ålderspensionsavgift för vårdbidrag för funktionshindrade barn	362 900	386 670	404 372	401 116	427 089
1:8 ap.2 Bostadsbidrag	4 664 136	4 818 332	4 858 277	4 848 063	4 823 073
Summa	80 264 349	86 926 207	88 556 334	88 756 288	89 363 826
Avgiftsintäkter som disponeras					
Administration av statlig fordran	12 609	12 500	12 224	11 876	11 562
Ersättning från försvaret	10 208	8 690	13 801	13 952	14 125
Ersättning från affärsdrivande verk	580	550	538	523	509
Intäkter från pensionsmyndigheten	248 084	259 000	253 286	246 064	239 567
EESSI	-	4 075	5 511	5 354	5 212
Summa	271 481	284 815	285 359	277 767	270 975
Övriga intäkter som disponeras					
§ 4 avgiftsintäkter	169 990	222 715	73 958	74 838	75 773
Summa	169 990	222 715	73 958	74 838	75 773
TOTALT	212 186 220	217 535 932	214 016 046	209 933 201	207 301 207

2.1 Sakanslag

Försäkringskassans sakanslag innefattar följande tre utgiftsområden:

- utgiftsområde 9 (Hälsovård, sjukvård och social omsorg)
- utgiftsområde 10 (Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning)
- utgiftsområde 12 (Ekonomisk trygghet för familjer och barn).

Inom utgiftsområde 9 är kostnader för statlig assistansersättning det största sakanslaget. Utgifterna för assistansersättningen beräknas öka i år jämfört med 2017, för att sedan minska svagt under resten av prognosperioden. Utgifterna drivs av antalet brukare, genomsnittligt antal assistanstimmar per brukare samt ersättningen per assistanstimme. Antalet brukare beräknas vara på en relativt stabil nivå under prognosperioden, medan timmar per brukare och ersättningen per timme beräknas öka svagt. Ökningen beräknas dock bli långsammare än den allmänna prisutvecklingen, vilket leder till en sammantagen utgiftsminskning i fasta priser på sikt. Även utgifterna för statligt tandvårdsstöd förväntas öka i år och nästa år, för att sedan minska svagt. Ökningen beror främst på att det allmänna tandvårdsbidraget ska höjas under 2018 (Prop. 2017/18:1) och att utgifterna för högkostnadsskyddet ökar. Ökningen inom högkostnadsskyddet beror på att referenspriserna höjs samtidigt som beloppsgränserna är oförändrade och att fler förväntas nyttja bidraget. På längre sikt beräknas ökningen bli långsammare än den allmänna prisutvecklingen, vilket leder till en sammantagen utgiftsminskning i fasta priser.

Ett av Försäkringskassans prioriterade områden är att arbeta för en låg och stabil sjukfrånvaro. De åtgärder som hittills vidtagits har sammantaget haft effekt. Sjukpenningtalet vände nedåt i början av 2017 och har därefter fortsatt att minska. Betydligt fler sjukfall avslutas vid och mellan rehabiliteringskedjans bedömningspunkter. Under kommande år bedöms fler sjukfall avslutas under det första sjukskrivningsåret och antalet startade sjukfall beräknas bli färre. Utvecklingen inom sjukpenningområdet leder till att utgifterna sjunker under budgetperioden.

Även utgifterna för sjukersättning och aktivitetsersättning sjunker. Antalet personer med sjukersättning och aktivitetsersättning har minskat sedan 2007 och förväntas fortsätta minska, vilket beror på att antalet personer med sjukersättning minskar. Utflödet på grund av att personer fyller 65 år har varit och prognostiseras att vara större än antalet nybeviljande under hela budgetperioden.

Utgifterna inom utgiftsområde 12 förväntas sammantaget stiga under hela budgetperioden. Inom föräldraförsäkringen beror ökningen främst på att antalet barn i olika åldrar ökar, men också på att timlönerna och prisbasbeloppet successivt blir högre. I övrigt beror ökningen inom utgiftsområdet främst på aviserade höjningar av allmänt barnbidrag, förlängt barnbidrag och regeländringar inom bostadsbidraget.

2.2 Förvaltningsanslaget

I budgetpropositionen för 2018 har Försäkringskassans förvaltningsanslag förstärkts med 216 miljoner kronor för år 2018, 258 miljoner kronor för 2019 och 267 miljoner kronor för 2020. Anslagsökningen ska bland annat användas för att finansiera ett antal reformer på välfärdsområdet som har administrativa konsekvenser för Försäkringskassan. Anslagsökningarna ska också täcka ökade kostnader när Försäkringskassan tar över ansvaret för handläggning och beslut om etableringsersättning från Arbetsförmedlingen från och med 1 januari 2018, samt uppdraget att utöka antalet servicekontor från och med 2018.

Myndighetens ekonomiska mål är att ha en ekonomi i balans, vilket innebär att vi finansierar vår löpande verksamhet utan att utnyttja anslagskrediten. Med de anslagsnivåer som Försäkringskassan tilldelas för åren 2018 och framåt kan vi finansiera de reformer och tillkommande verksamheter som anges i budgetproposition för 2018. Ofinansierade tillkommande verksamheter, uppdrag och nya förmåner enligt nedan har myndigheten inte finansiering för.

Ofinansierade verksamhetskostnader

Beloppen anges i mnkr	2018	2019	2020	2021
Införandet av de två nya förmånerna omvårdnadsbidrag och merkostnadsersättning från den 1 november 2018 enligt lämnad särskild skrivelse	68	182	162	157
Ökade volymer inom flertalet av förmånerna inom familjeområdet på grund av att fler barn föds	10	10	10	10
Ökade volymer för att utreda försäkringstillhörighet med anledning av att alla barn som invandrat till Sverige ska utredas och registreras i våra register	19	19	19	19
Skapa förutsättningar för samordnad och säker statlig IT-drift enligt dnr 046278-2017	15,5	10,5	8,5	0
Planering av det civila försvaret enligt regleringsbrev 2018	25	20	20	20
Summa	137,5	241,5	219,5	206

Ofinansierade verksamheter, tillsammans med regeringens förslag om tilldelning av medel enligt budgetproposition 2018, skulle innebära att myndigheten kommer att behöva utnyttja anslagskrediten med 30 miljoner kronor år 2018 och 266 miljoner kronor år 2019³. För åren därefter kommer anslagskrediten att överskridas om inte ytterligare medel tilldelas.

Ytterligare behov av medel än de i tabellen ovan är ökad ambition inom kontrollverksamheten och nya uppdrag kopplade till Åtgärdsprogram 3.0 – Regeringens initiativ för en trygg sjukförsäkring med människan i centrum. Försäkringskassan avser inkomma med särskilda skrivelser under våren 2018 där finansieringsbehoven kommer att framgå.

³ Beräkning är gjord utifrån rörliga priser. Omräkning till fasta priser ger endast marginell skillnad.

Vidare svarar myndigheten löpande på remisser som kan komma att ge framtida ekonomiska konsekvenser. Dessa redogörs närmare för då regering eller riksdag har fattat beslut om införande av nya regler eller förmåner.

2.3 Avgiftsbelagd verksamhet

2.3.1 Administration av statlig fordran

Avgifter som Försäkringskassan tar ut av gäldenärer ska bidra till att täcka kostnaderna för verksamheten. Intäkterna motsvarar dock inte kostnaderna för verksamheten. Avgifterna tas ut med stöd av bland annat lagen (1981:739) om ersättning för inkassokostnader m.m. och förordningen (1992:1094) om avgifter vid Kronofogdemyndigheten.

2.3.2 Ersättning från försvaret

Försäkringskassan ska enligt 15 § i sin instruktion ta ut avgifter för administrationen av dagpenning och familjebidrag till totalförsvarspliktiga som betalas ut enligt förordningen (1995:239) om förmåner till totalförsvarspliktiga. Enligt Försäkringskassans regleringsbrev ska avgift även tas ut för administration av ersättningar till hemvärnsmän som betalas ut enligt förordningen (1997:147) om förmån för hemvärnsmän, frivilliga enligt förordningen (1994:523) om förmåner till frivilliga, officersaspiranter enligt officersförordningen (2007:1268) och rekryter enligt förordningen (2015:613) om militär grundutbildning.

2.3.3 Ersättning från affärsdrivande verk

Försäkringskassan tar ut en avgift för att administrera arbetsskadeärenden vid affärsdrivande verk som rör skador som reglerats före den 1 juli 1995. Avgiften tas ut i samband med debitering av utbetalda arbetsskadeersättningar, och ska motsvara den andel av förvaltningskostnaderna som enskilda arbetsgivare betalar genom arbetsskadeavgiften.

2.3.4 Intäkter från Pensionsmyndigheten

Försäkringskassan utför uppdrag och levererar tjänster till Pensionsmyndigheten. Vi beräknar att intäkterna från denna verksamhet befinner sig på stabil nivå för perioden.

2.3.5 EESSI

Enligt regeringsbeslut S2011/2476/SF har Försäkringskassan i uppdrag att samverka med Arbetsförmedlingen, Arbetslöshetskassornas Samorganisation (SO), Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen (IAF), Kronofogdemyndigheten och Pensionsmyndigheten för att ta fram ett avtal om kontaktpunkten för det elektroniska informationsutbytet enligt förordning (EG) nr 883/2004. Förordningen omfattar samordning av de sociala trygghetssystemen med tillhörande tillämpningsförförordning (Electronic Exchange of Social Security Information, EESSI).

I uppdraget ingår även att ta fram en avgiftsmodell för att beräkna och fördela kostnaderna för uppbyggnad och drift av den nationella kontaktpunkten för kommunikationen med EESSI-systemet utanför Sverige. Kostnaderna ska fördelas mellan berörda myndigheter och arbetslöshetskassor. Avgiften ska tas ut av Försäkringskassan och ge full kostnadstäckning. Utvecklingen av internt IT-stöd och nödvändiga justeringar i de enskilda systemen ska genomföras och finansieras av respektive myndighet eller arbetslöshetskassa.

2.3.6 Övrig information

Vi kommer att påbörja uppdraget att erbjuda samordnad IT-drift och en avgiftsmodell kommer att tas fram under perioden. Det är i detta läge för tidigt att uttala sig om vilka avgiftsintäkter Försäkringskassan kommer att kunna ta ut. Verksamheten behöver byggas upp och här ser Försäkringskassan ett finansieringsbehov innan vi kan börja ta ut avgift från myndigheter.

2.4 Övriga intäkter som disponeras

2.4.1 Avgiftsintäkter § 4

I denna post ingår avgiftsintäkter från servicekontoren. Förändringen mellan åren 2018 och 2019 avser att ansvaret flyttas till Statens servicecenter som ska ha en samlad organisation för lokal service från och med 1 januari 2019.

3 Investeringar

Från och med 2016 ska myndigheter lämna utökad information om investeringar i budgetunderlaget. Detta innebär bland annat att perioden som redovisas utökas från tre till fyra år och att investeringar över 20 miljoner kronor ska redovisas särskilt. Beräkningarna har gjorts utan hänsyn till framtida prisstegringar, i enlighet med handledningen Investeringar i budgetunderlaget och verksamhetsplanen (ESV 2015:61).

3.1 Verksamhetsinvesteringar

Försäkringskassans planerade verksamhetsutveckling för egenutvecklade tillgångar är beräknade till 609 miljoner kronor per år för perioden. I posten för immateriella investeringar i tabellen nedan ingår även investeringar i rättigheter och licenser.

Förslag till finansiering. Belopp i tusentals kronor.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Utfall	Prognos	Beräkn.	Beräkn.	Beräkn.	Beräkn.
Immateriella investeringar						
Datasystem, rättigheter m.m.	546 952	619 000	619 000	619 000	619 000	619 000
Materiella investeringar						
Maskiner, inventarier och installationer m.m.	93 278	167 000	167 000	167 000	167 000	167 000
Byggnader, mark och annan fast egendom						
Övriga verksamhetsinvesteringar	5 207	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Summa verksamhetsinvesteringar	645 437	796 000	796 000	796 000	796 000	796 000
Finansiering						
Lån i Riksgäldskontoret (2 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen)	645 437	796 000	796 000	796 000	796 000	796 000
Bidrag (2 kap. 3 § kapitalförsörjningsförordningen)	-	-	-	-	-	-
Finansiell leasing (2 kap. 5 § kapitalförsörjningsförordningen)	-	-	-	-	-	-
Anslag (efter medgivande av regeringen)	-	-	-	-	-	-
Summa finansiering	645 437	796 000	796 000	796 000	796 000	796 000

3.2 Låneram, avskrivningar och räntor

Försäkringskassans upplåning hos Riksgälden låg vid årsskiftet på 1 616 miljoner kronor. För 2018 är låneramen 2 000 miljoner kronor, vilket bedöms var tillräckligt även för den kommande perioden.

Låneram och räntor för verksamhetsinvesteringar. Belopp i tusentals kronor.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Utfall	Prognos	Beräkn.	Beräkn.	Beräkn.	Beräkn.
IB lån i Riksgäldskontoret	1 725 161	1 616 428	1 713 328	1 815 028	1 871 528	1 908 828
Nyupplåning (+)	632 831	796 000	796 000	796 000	796 000	796 000
Amorteringar (-)	-741 564	-699 100	-694 300	-739 500	-758 700	-745 900
UB lån i Riksgäldskontoret	1 616 428	1 713 328	1 815 028	1 871 528	1 908 828	1 958 928
Beslutad/föreslagen låneram	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Ränteutgifter*	8 640	7 492	-	-14 378	-28 352	-40 611
Finansiering av räntor och avskrivningar						
Utgiftsområde 10 anslag 2:1 ap.1	-732 924	-696 200	-706 000	-777 000	-844 000	-849 000

* Baseras på Konjunkturinstitutets prognos för reporäntan för perioden från den 21 december 2017

3.3 Investeringar över 20 miljoner kronor

Försäkringskassan har enligt definitionen i ESV:s anvisningar till förordningen om årsredovisning och budgetunderlag identifierat investeringar över 20 miljoner kronor enligt tabellen nedan. Dessa avser endast myndighetens utvecklingsprojekt.

Särskild information om verksamhetsinvesteringar. Belopp i tusentals kronor.

Verksamhetsinvesteringar per objekt	Totalt	Ack	2018	2019	2020	2021	2022
	utfall	Prognos	Beräkn.	Beräkn.	Beräkn.	Beräkn.	Beräkn.
Assistansersättning - del 1 nytt IT stöd	419 155	365 593	51 721	1 841	-	-	-
Digitalisering sjukförmåner	238 898	228 898	10 000	-	-	-	-
GHS	114 212	107 912	6 300	-	-	-	-
Områdnadsbidrag och merkostnadsersättning	94 707	19 976	74 731	-	-	-	-
Ramverket för bedömning av kundbehov och risk	90 307	78 318	11 989	-	-	-	-
Nytt regelverk för deltagare i program ASUEEE	85 010	70 471	14 539	-	-	-	-
Responsive Web	84 723	72 592	12 131	-	-	-	-
Datafångst och datalagring av internationella ärenden	71 461	10 162	46 925	14 374	-	-	-
Sjukpenning ut ur Cobol	70 000	-	20 000	50 000	-	-	-
Ny kundmötesplattform	63 206	3 206	25 000	35 000	-	-	-
Lagändring Karensavdrag	52 018	1 233	46 800	3 985	-	-	-
Digitalisering BoB etapp 1	46 337	6 737	26 900	12 700	-	-	-
Ny BT (NBT)	42 183	11 086	31 097	-	-	-	-
Inkomstsuppgift till Skatteverket	40 961	961	40 000	-	-	-	-
IT-stöd återbetalning	36 259	36 259	-	-	-	-	-
Digitalt grunderbjudande	35 750	20 728	22	15 000	-	-	-
IMJ o FK Engine	34 815	14 497	20 318	-	-	-	-
Lagändring Bidrag (2018-01-01)	34 123	26 750	7 373	-	-	-	-
Månatlig redovisning SKV - hämta	33 000	-	3 000	30 000	-	-	-
SIG lagändring	33 000	-	3 000	30 000	-	-	-
ASUEEE steg 2	31 925	1 925	5 000	15 000	10 000	-	-
Mitt Försäkringskassan	31 715	12 190	1 525	15 000	3 000	-	-
Föräldraförsäkring effektivisering	30 643	1 197	21 343	8 103	-	-	-
RÄTLA	30 632	11 771	18 861	-	-	-	-
Lagändring underhållsstöd	27 841	66	26 354	1 421	-	-	-
Omprioreringar och överlaganden	27 320	26 038	1 282	-	-	-	-
Tandvårdsstöd lagändring 2016	25 801	25 801	-	-	-	-	-
Summa	1 926 002	1 154 367	526 211	232 424	13 000	-	-
Finansiering							
Lån i Riksgäldskontoret (2 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen)	1 539 269	928 125	407 572	192 072	11 500	-	-
Bidrag (2 kap. 3 § kapitalförsörjningsförordningen)	-	-	-	-	-	-	-
Finansiell leasing (2 kap. 5 § kapitalförsörjningsförordningen)	-	-	-	-	-	-	-
Anslag	-	-	-	-	-	-	-
Summa finansiering	1 539 269	928 125	407 572	192 072	11 500	-	-
Varav investeringar i anläggningstillgångar							
Datasystem, rättigheter m.m.	1 539 269	928 125	407 572	192 072	11 500	-	-
Maskiner och inventarier	-	-	-	-	-	-	-
Fastigheter och mark	-	-	-	-	-	-	-
Övriga verksamhetsinvesteringar	-	-	-	-	-	-	-
Summa investeringar i anläggningstillgångar	1 539 269	928 125	407 572	192 072	11 500	-	-

* Skillnaden mellan summa verksamhetsinvesteringar och summa finansiering uppfyller inte definitionen av anläggningstillgång. Kostnaden anslagsavräknas Förvaltningsanslaget 2:1 ap.1 löpande.

De största verksamhetsinvesteringarna ska ge effekter kopplat till digitalisering, automatisering, regeringsuppdrag, minskade felaktiga utbetalningar och EU-uppdrag.

4 Övrigt

4.1 Lokalbehov

Försäkringskassan har betydande kostnader för lokaler. Under 2017 uppgick de till 599 miljoner kronor. Vi ser därför ständigt över detta och bland annat undviker vi de dyraste kontorslägena. Myndigheten strävar också efter att koncentrera verksamheter i samma lokaler på de orter där flera etableringar finns, för att skapa bättre förutsättningar för samverkan och effektivitet. Vid mindre etableringar ska alltid möjligheten till samlokalisering med andra myndigheter prövas.

Vi bedömer att lokalkostnaderna befinner sig på en stabil nivå under perioden.

4.2 Räntekonto med kredit och annan kredit i Riksgäldskontoret

Försäkringskassan föreslår en kredit på räntekontot som uppgår till 5 procent av anslaget.

Försäkringskassan har en övrig kredit som ges med stöd av 7 kap. 6 § budgetlagen (2011:203) för att tillgodose Försäkringskassans behov av likviditet i utbetalning av ersättning för vård i andra länder. Under 2013 övertog landstingen och kommunerna kostnadsansvaret för vissa ersättningar vid vård utomlands genom lagen (2013:514) om landstingens och kommunernas kostnadsansvar för viss vård i utlandet. Försäkringskassan kommer emellertid även fortsättningsvis att betala de utländska vårdfakturorna och samtidigt kräva ersättning från berört landsting. Krediten ska täcka tiden innan landstingen ersatt Försäkringskassan för vårdfakturorna. För åren 2019–2021 föreslår Försäkringskassan en kredit på 170 miljoner kronor för detta behov.

4.3 Anslagskredit på ramanslag

Försäkringskassan föreslår en anslagskredit motsvarande 3 procent av föreslaget anslagsbelopp för respektive år 2019–2021. Detta ska ge utrymme för att kunna balansera tillfälliga svängningar i verksamheten över tid.